

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Basına ve kamuoyuna yansıyan haberlere göre Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde geçtiğimiz hafta yoğun bakıma yatırılan ve yaşamını yitiren 3 bebekten ikisinin "boğmaca" testi pozitif çıktı. Bir yaş altındaki 3 çocuktan M.Ç ile A.D.G'nin yapılan boğmaca testlerinin pozitif çıkması nedeniyle kentimizde bulunan sağlık otoriteleri alarım durumuna geçilmesini ve acilen önlemler alınmasını istiyorlar. Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne her gün ortalama 2 bebeğin boğmaca şüphesi ile yatırıldığı iddia edilmektedir. Diyarbakır'da yaygınlaşan ve toplum sağlığı sorununa dönüşen Boğmaca hastalığına ilişkin araştırma yapılması, hastalığın yaygınlaşmaması adına tespitlerin yapılarak bir an önce gerekli önlemlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir meclis araştırılması açılmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Boğmaca, Bordetella pertussis bakterisinin neden olduğu, oldukça bulaşıcı bir solunum yolu enfeksiyonudur. Özellikle bir yaş altındaki bebekleri etkileyen bu hastalık, aşı ile önlenebilir olmasına rağmen dünya genelinde her yıl yüz binlerce kişinin ölümüne neden olmaktadır. Hastalığın karakteristik belirtisi, haftalarca süren şiddetli öksürük nöbetleridir. Boğmaca, enfekte kişilerin öksürmesi veya hapşırması sonucu havaya yayılan damlacıklar yoluyla bulaşır. Boğmaca, genellikle ilk aşamada soğuk algınlığı belirtileri ile başlar. Burun akıntısı, hapşırık, hafif ateş, gözlerde yaşarma ve halsizlik genel belirtileri arasındadır. Hastalığın ilerleyen dönemlerinde ise şiddetli öksürük nöbetleri, boğulur gibi hissedilen aralıksız öksürük krizleri görülmektedir. Boğmaca tedavisinde erken teşhis, hastalığın yayılması ve şiddetinin azalmasında kritik öneme sahiptir.

Basına ve kamuoyuna yansıyan haberlere göre Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde geçtiğimiz hafta yoğun bakıma yatırılan ve yaşamını yitiren 3 bebekten ikisinin "boğmaca" testi pozitif çıktı. Bir yaş altındaki 3 çocuktan M.Ç ile A.D.G'nin yapılan boğmaca testlerinin pozitif çıkması nedeniyle kentimizde bulunan sağlık otoriteleri alarm durumuna geçilmesini ve acilen önlemler alınmasını istiyorlar. Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne her gün ortalama 2 bebeğin boğmaca şüphesi ile yatırıldığı iddia edilmektedir. Özellikle Diyarbakır'da boğmaca nedeniyle artan bebek ölümleri hastalığın ciddiyetini açıkça göstermektedir. Bu artışın nedenleri arasında aşılama oranlarının düşmesi, aşı karşıtlığı ve bakterinin evrimleşerek daha bulaşıcı hale gelmesi gösterilmektedir.

Amed Sağlık Platformu son dönemlerde artış gösteren Boğmaca vakalarına ve buna bağlı bebek ölümlerine ilişkin 12 Haziran 2024 tarihinde Amed Tabip Odasında basın açıklaması gerçekleştirdi. Amed Sağlık Platformu adına açıklamayı yapan Amed Tabip Odası başkanı Veysi Ülgen, her yıl dünyada yüz binlerce kişinin ölümüne neden olan Boğmaca vakalarının artması ve ölümlerin yaşanmasının ardından platform olarak açıklama yapmaya karar verdiklerini söyledi. Ülgen, "Bilindiği üzere Boğmaca, aşı ile önlenebilen hastalıklardan olup her yaşta görülebilmekle beraber en çok bir yaş altı bebekleri etkileyen ve ölümle sonuçlanabilen bulaşıcı bir hastalıktır. Bu husus, toplum sağlığını ciddi oranda etkileyen bir durumdur. İlimiz Amed'te ve Bölgemizde; gerek Amed Tabip Odamıza gelen bilgiler ve gerekse sağlık çalışanlarınca Sağlık Emekçileri Sendikası'na ulaşan, sahada yapılan klinik gözlem ve araştırmalarımız çerçevesinde; son aylarda özellikle çocuklarda görülen Boğmaca vakalarında artışların olduğu ve buna bağlı ölümlerin görüldüğü tespit edilmiştir" şeklinde konuştu.

Boğmacanın, her yaşta görülebilen bir hastalık olmakla beraber en çok çocukluk çağı hastalığı olup özellikle bir yaş altı bebekleri etkileyen ve ölümcül sonuçlar doğuran bir solunum yolu enfeksiyonu olduğunu söyleyen Ülgen, oldukça bulaşıcı bir hastalık olup bulaşma yolu damlacık enfeksiyonu olduğunu söyledi. Ülgen, "Hastalık, haftalarca süren öksürük krizleri ile seyreder. Ciddi vakalarda öksürük uzun süre devam edebilmekte ve kişi haftalarca bulaştırıcı olabilmektedir. Hastalığın kuluçka dönemi 7 ila 10 gündür. Hastalığın ilk dönem belirtileri; burun akıntısı, nezle, hapşırık gözlerde yaşarma, halsizlik, hafif ateş gibi üst solunum yolu enfeksiyonunun belirtileri olan bulgulardır. Sonraki dönemde ise, hastada öksürük krizleri başlar. Zaten hastalığın en tipik belirtisi boğulurcasına olan aralıksız öksürük nöbetleridir. Öksürük nöbetleri altı ila sekiz hafta kadar uzun bir süre devam edebilir. Daha sonraki iyileşme

döneminde ise, öksürük krizlerinin şiddetinin ve sıklığının azalarak kaybolduğu görülür" dedi. Ülgen, söz konusu hastalığın sosyo- ekonomik düzeyi düşük toplumlarda, toplu yaşam alanlarında, kalabalık zaruri yaşam koşullarında yaşayanlarda, yetersiz ve/ya kötü beslenme koşullarında artış eğilimi gösterdiğini vurgulayarak şu ifadeleri kullandı: "Toplumu bilinçlendirme amaçlı, yukarıda kabaca ana hatları ile değindiğimiz klinik belirtilerle seyreden ve ölümcül olan Boğmaca vakalarından korunmanın yegâne yolu AŞI'dır. Koruyuculuğu yüksek olan Boğmaca aşısı, karma aşı şeklinde, bebek ve çocuklarda 2,4,6 ve 18. aylarda uygulanmaktadır. Ancak, yeni doğan bebeklerin aşılanıncaya kadar anneden geçen antikorla korundukları bilinen bir gerçektir. Bu nedenle, toplumsal bağışıklamanın sağlanması için gebelik döneminde ve yetişkinlerde Tetanoz- Difteri- Boğmaca aşılarının uygulanması mutlaka gerekmektedir. Son dönemde görülen Boğmaca vakalarındaki artış ve bebek ölümleri, gebelik döneminde bu aşının rutin aşı programına eklenmesinin önemini bir kez daha ortaya koymuştur" dedi.

Yapılan açıklamalar ve uzmanların görüşlerinden de anlaşılacağı üzere boğmaca, ciddi ve ölümcül olabilen bir hastalıktır ancak aşı ile büyük ölçüde önlenebilir. Erken teşhis ve tedavi, hastalığın seyrini hafifletmede önemlidir. Toplumun bilinçlendirilmesi, aşılamanın yaygınlaştırılması, boğmaca vakalarının ve buna bağlı ölümlerin azaltılması için Meclis Araştırma Komisyonu kurulması önem arz etmektedir.

			1 9
1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	Men
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	Ciofel
3	MAHMUT DİNDAR	VAN	Dunison
4	NEJLA DEMİR	AĞRI	Qua
5	HALÍDE TÜRKOĞLU	DÍYARBAKIR	Sundays
6	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	M
7	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	ores
8	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	- A Dark
9	MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ	BATMAN	Muis
10	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	2 Um.
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	Macel
12	HÜSEYİN OLAN	BiTLIS	thing
13	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	Mund
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	ale ·
16	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	Sour
17	ALÍ BOZAN	MERSIN	Au
18	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	Layle
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Charles of the same of the sam
20	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	Mul din
		<u></u>	~~'~~